

(1927 - 2016)

ALİ RIZA MUHLİS

Denizli Üstad Bediüzzaman tarafından “Kahramanlar Ocağı” olarak tavsif edilmektedir. (Em.L.186) En başta İslamköylü şehid merhum Hafız Ali'nin kabri orada. Hasan Feyzi, Av. Ziya Sönmez, Muslihiddin Sönmez, Hafız Mustafa Kocayaka, Yakup Cemal bu kahramanlardan bazıları... Adı geçen Denizlili merhum ağabeylerimizle ilgili araştırmalarımız “Ağabeyler Anlatıyor” kitaplarımda yayınlandı. Bir kahraman daha var diye Denizli'den bir haber geldi. Ali Rıza Muhlis... Hemen Denizli'nin genç kahramanlarıyla İrtibat kurduk, soluğu Ali Rıza Muhlis ağabeyimizin evinde aldık.

Ali Rıza Muhlis yaşına rağmen mükemmel bir hatip, hafıza tam yerinde... Davudi sesiyle etkileyici hitabeti var. Müezzilik, imamlık dâhil epeyce meslek değiştirmiş. Kendi ihtiyarıyla olmamış bu hareketlilik. Halk Partisi zulmüne bakıyor çilesi...

Ali Rıza ağabeyin öne çıkan ev önemli hatırası; 1944 senesinde Denizli Mahkemesinden beraat eden Bediüzzaman Hazretlerinin -iki ay müddetle- Şehir Otelinde kalmaya başlamadan önce, bir müddet Ahmet Ağanın Hanı'nda kalmış olduğunu öğrenmemizdir. Muhlis ağabeyimizin dört defa Hz. Üstad'ı görmesi var. İkisinde kısa da olsa konuşmasına şahid oluyor. İlk Denizli hizmetlerini anlatırken, o günlerin kahraman ağabeylerini de yâd etmemize vesile oldu Muhlis ağabeyiz

Ali Rıza Muhlis Anlatıyor

Denizli'nin Çaybaşı Mahallesi'nde 1927 yılında doğmuşum. 17 yaşında ortaokulu bitirdikten sonra Denizli Ticaret ve Sanayi Odası'na memur olarak tayin olundum.

Malum olduğu üzere Üstad'ımız Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerinin 1943 senesinde Denizli'de bir mahkemesi vardır. O tarihte Üstad ve talebeleri Denizli hapishanesindeydi. Hz. Üstad ve talebeleri Denizli Hapishanesinde 9 ay yattıktan sonra, 1944'de beraat ettiler. Beraattan sonra talebeleri memleketlerine gitti, Hz. Üstad iki ay daha Denizli'de kaldı. Önce Ahmet Ağanın hanında, daha sonra Şehir Otelinde kaldı...

BEDİÜZZAMAN DENİZLİ'DE ŞEHİR OTELİ'NDEN ÖNCE AHMET AĞANIN HANI'NDA KALDI

1944'de sabahları vazifeme gidip gelirken Bediüzzaman Hazretlerini talebeleriyle beraber hapishaneden mahkemeye gelip gidişlerini gördüm. Önde Hz. Üstad, arkada ağabeyler ikişer ikişer kelepçeli olarak jandarma nezaretinde geçiyorlardı. Fakat daha ben bir şey bilmiyorum. Hiç duymamıştım Bediüzzaman'ı. Yolda bekleyen insanlara; “Kimdir bunlar, nedir, ne oluyor?” diye sordum, kimseden ses çıkmadı. O zaman insanlarda çok şiddetli korku vardı. Hükümet disiplini kuvvetliydi. Kimse kimseye bir şey diyemezdi. En yakınlarıma bile sorduğumda bir cevap alamadım.

Denizli'de Delikli Çınar Camii'nin orada Ahmet Ağanın bir hanı vardı. Delikli Çınar Camiine 150 metre kadar mesafedeydi. Onun alt katı kahvehane, üst kısmı da otel gibi bir han vaziyetindeydi. İki katlı küçük eski bir binaydı. Ahmet Ağanın Hanı derlerdi oraya. Üstad hapishaneden çıkınca ilk önce bu handa kaldı. Tahminen 15 gün orada kalmış olabilir. Bir gün işimden dönüşümde orada Hz. Üstad'ı gördüm. Hanın salon kısmı pencerelerden görünürdü. Üstad'ın pencereden bakarak her tarafı seyrettiğini gördüm. Orada araba durağı vardı, genişçe şöyle betonlanmış bir alan. O alanın üzerinde fayton arabaları dururdu. Faytoncular biraz küfürbazdırlar. Üstad onların konuşmalarından, bağışmalarından rahatsız olmuş, müracaat etmiş, ondan sonra Şehir Oteline nakledilmiş. Yani Hz. Üstad 1944'de beraat ettikten sonra ilk olarak bu Ahmet Ağanın Hanı'nda kaldı, ondan sonra Şehir Oteline geçti. Ahmet Ağanın oteli şimdi yok, yıkıldı. Şehir Otelinin binası duruyor. Bediüzzaman'ı, Denizli'de mahkemesi sırasında ilk defa bu şekilde görmüş oldum. Denizli'de bir daha hiç görmedim.

HASAN FEYZİ AĞABEY ÇOK TESİRLİ VAAZ VERİRDİ, GÖZYAŞLARIMI TUTAMAZDIM

Fitraten çok heyecanlıyım, din-i İslam'ın hâkim olmasını isteyenlerdenim. Babam rahmetli İsmail Baki, Çaybaşı Camii'nin fahri müezziniydi. Ailece dindar yetiştik biz. Çok heyecanlıyım ya o zaman; merhum Necip Fazıl'ın Büyük Doğu Cemiyeti vardı. Buna ben de dâhil oldum. Hatta bana Denizli temsilcisi olmam için kart gönderdi. Bir zaman öyle devam ettik. Sonra 1946 yılının Kasım ayı geldiğinde ben asker oldum. Askerliğimi evvela İzmir Gaziemir'de sonra Bergama'da yaptım. Askerde Büyük Doğu Cemiyeti'ne girdiğim için takibata uğradım.

Bir müddet sonra kardeşlerimiz Ahmed Hamamcıoğlu, Ahmed İzmirlioğlu, Tevfik Çavuş, Kalaycı Kazım Kayaalp, Yakup Cemal Ağabey gibi zatlarla tanıştık. Onlarla çok oturduk kalktık, dersler yaptık. Hasan Feyzi Yüreğil ağabeyle çok yakın olmasam da karşılıklı selamlaşırđık. Onun Dört Çeşme Camii'nde verdiği Cuma vaazı ve hutbelerini takip ederdim. Çok tesirli vaaz verirdi, gözyaşlarımı tutamazdım. Hasan Feyzi Ağabey benim askere gittiğim Kasım 1946'da vefat etti. Ağabeylerle derslere böyle devam ederken bir dersanemiz oldu. Her gece ders veriyorum, gruplar halinde talebelerim vardı. Kur'an öğretiyorum, Risale-i Nur okuyoruz, yazıyoruz onlarla. Ahmed Feyzi Ağabey de gelir, dersanede ders okurdu o talebelere. Hafız Mustafa Kocaya da çok kahramandı. Onun maddi durumu iyiydi. Hulusi Yahyagil Ağabey 1949 senesinde Denizli'ye Askerlik Şubesi Başkanı olarak geldi. Altı ay sonra 1950'de buradan emekli oldu ve memleketi Elazığ'a gitti. Hulusi ağabeyin derslerinde çok bulunduk, çok da kalabalık oluyordu.

HZ. ÜSTAD'I İKİNCİ KERE İSTANBUL'DA GÖRDÜM

1952 senesinde bir işim için İstanbul'a gitmiştim. Adliyenin önündeyim, öğle saatleriydi, baktım bir taksi durdu ve içinden Hz. Üstad ve talebeleri çıktı. Meğer Gençlik Rehberi mahkemesi varmış. Koştum salona ama salon çoktan dolmuş, giremedim içeriye. Sonra Akşehir Palas Oteli'ne gittim. Üstad orada kalıyordu. Çok rica edince polis bana izin verdi, fakat ağabeyler Üstad'ın çok yorgun olduğunu söylediler, görüşmeden oradan ayrıldım.

ÜÇÜNCÜ DEFA İSPARTA'DA GÖRDÜM

1956 oldu, arkadaşlarla konuştuk Isparta'ya gidelim dedik. Bir minibüs dolusu olduk. Isparta'ya vardık. Bir kuşluk vaktiydi, müsaade alındı, başkaları da varmış, bir oda dolusu insan olduk. Üstad Hazretleri yatağında uzanıyordu. Ders okuttu beraberce dinledik, oradan ayrıldık. Bir konuşmalar oldu ama şimdi onları hatırlayamıyorum. Dönüşümüzde bizi yakalamak için Çardak Kaymakamı'na emir gelmiş. Fakat Çardak kaymakamı sonradan Rize Valisi olan bir kardeşimizdi. Beni de tanıyordu. Emir almamış gibi kaybolmuş ortalıktan. Benim dükkânım vardı, dükkânıma geldi, sonradan anlattı bunları bana.

KARDEŞLERİM! MÜSPET HAREKET EDİNİZ

1960 yılının Ocak ayında Ankara'dan, ağabeylerimizden, "Çok hadiseler oluyor, mebuslara gidelim, Risale-i Nur'u anlatalım" diye bir mektup geldi. Gittik... Kazım Kayaalp, Hüseyin Tomaş, Yakup Cemal ağabeyler ve ben vardım. En gençleri de bendim. Nazilli'den de gelenler oldu, altı-yedi kişi olduk. Trenle gittik Ankara'ya. Akşam Ulus'ta Murat Lokantası'nın üstündeki dersanede buluştuk. Tarih: 10 Ocak 1960. Bütün Türkiye'den gelen kardeşler vardı. Üstad Hazretleri de oraya geleceğim diye söz vermişti. Sonra anlaşıldı ki Üstad Hazretlerini Gölbaşı'ndan geri çevirmişler. Biz aynı ekiple gece vakti Emirdağ'ına doğru yola çıktık, sabahleyin vardık. Tarih: 11 Ocak 1960. Kuşluk vaktiydi. Biz, bir taşlık yer vardı, orada beklerken yukarıdan Üstad indi geldi. Hilal şeklini aldık hemen. Üstad yıldız gibi ortada durdu. Hepimiz sırayla elini öptük. "Kardeşlerim korkmayınız. Küfrün bel kemiği kırılmıştır. Müspet hareket ediniz, çalışınız, hiç korkmayın" dedi. En son sözü bu oldu. Üstad yukarı çıktı, biz de evlerimize geri döndük. İki ay sonra Hz. Üstad vefat etti.

CENAZE NAMAZI MESELESİNDE BEDİÜZZAMAN'A MEKTUP YAZDIM

1954 ile 1960 yılları arasında ben Denizli Belediye'sinin cenaze imalığını yaptım. 1958'di tahmin ediyorum. Bazı vatandaşlar, hocalar aleyhimde konuşmaya başladılar. Dediler ki: "Sen cenaze imamlığı yapıyorsun. Dinsizin, imansızın, masonun namazını da kıldırıyorsun. Nasıl cevap vereceksin Allah'a?" Bana böyle itirazlar yaptılar. Ben de bunlara: "Sen nesin, senin namazını kıldırمام ben" diyemem, dedimse de itiraz ettiler. Derken ben Üstad hazretlerine yazmayı münasip gördüm. Ve bir mektup yazdım. Isparta'dan cevap geldi. Tahiri Mutlu Ağabey getirdi mektubu. Kazım Kayaalp ağabeyin dükkânında okuduk. Gelen mektupta, benden başkalarının da yazdığı mektuplara cevaplar vardı. Beni de araya koymuşlar. "Ben vazifeden ayrılmak istiyorum, dayanamayacağım bu baskıya" demiştim. "Ali kardeşimiz, vazifene devam et, hiç korkma. Mübarek olsun." Diye yazıyordu cevapta. Mektubun altında Said Nursi imzası vardı. Mektup umumi olduğu için Tâhirî Ağabey bana bırakmadı, giderken götürdü.

Çaybaşı Camii'nde babam fahri müezzindi ya. O olmadığı zaman ben müezzinlik yapardım. Mesela 1941 yılında taşraya gitti babam, iki sene onun yerine ben yaptım müezzinliği. Normal ezan yasaktı o zaman. Hoca bana dedi ki: "Oğlum, sen uyduruk ezanı okumadan önce kendin duyacak kadar ezanı oku, ondan sonra o ezanı oku" dedi. Ben de öyle yaptım. Üstad da öyle dermiş zaten. Birkaç yerde fahri imamlık da yaptım ben.

İHTİLALDA HALK PARTİLİLERİN YAPTIĞI ZULÜM

27 Mayıs 1960'da ihtilal olunca belediye imamlığından tard edildim ben. Nurculuk yüzünden... Zahiri sebep de şapka giymediğim için. En sonunda bir kasket elime aldım, elimde getirip götürdüm, başıma giymedim. İhtilaldan iki ay sonra çağırıldılar beni. Biz seni atacağız dediler açıkça. "Suçum ne?" dedim. "Nurculuk" dediler. Sonra da "Vali Bey, Halk Partililer öyle istiyor" dediler. Attılar beni işten...

Ufak bir dükkân açtım. Sermayem yok. Evdeki kitapları götürdüm, koydum. Beni tanıyanlar bile dükkâna koyacak kitap-defter veremediler bana. Tahkikat yaptılar, mektep kitabı da sattırmadılar. Tahkikatı, emniyet müdürü yapacak, okul müdürü de imza atacak. Bir ay geçti, bana izin vermediler. Bir gün canıma tak etti. Gittim emniyet müdürlüğüne, ayakkabı bağını bağlıyordu ihtilal müdürü. Ben dışarıdayım, kapılarda polisler var.

"Müdür Bey! Müdür Bey!" Diye bağırdım. Baktı, "Ne o?" dedi. "Benim kâğıdımı neden imzalayıp vermiyorsun?" dedim. "Sen nurcusun" dedi. "Nerden bildin?" dedim. "Sakalın var" dedi. "Sakal sünnettir müdür bey" dedim. "Öğleden sonra gel, al" dedi. Gittim... İmzalamadan Ankara'ya gitmiş benim evrak. Okul kitabı satabilmem için kart verecekler bana. Hepsi o kadar... Para pul istemiyorum ki... Ankara'dan cevap geldi: "Bu adam çok tehlikeli. Bunda 53 tane dini kitap var, -kitapların isimleri de var- bunları satmamak şartıyla izin verin" diyor. Maarif müdürüne götürdüler beni. Yaşlı bir adam, bir şey de bildiği yok. Oturtmuşlar oraya. Böyle böyle müdür bey dedim. "Kur'anı Kerim de satmayacaksın" dedi. İşte bir zamanlar böyle zulümler gördü bu insanlar...